

# Historia

Początki Łosic, miejscowości położonej na południowo-zachodnim krańcu historycznej dzielnicy Polski – Podlasia, są określane na rok 1264, kiedy to istniała w naszej miejscowości cerkiew. Niestety nie ma możliwości sprawdzenia tej wiadomości. Pewnym jest natomiast to, że 10 maja 1505 r. w Radomiu, król Polski, Wielki Książę Litewski Aleksander Jagiellończyk wydał przywilej, na mocy którego przeniósł miasto Łosice z prawa ruskiego i litewskiego na prawo magdeburskie. Z powyższego wynika, że Łosice były miastem jeszcze przed 1505 rokiem, ale nie wiadomo od kiedy. Natomiast w pełni jasne jest, że od początku funkcjonowania miasta na prawie magdeburskim leżało ono w granicach Wielkiego Księstwa Litewskiego i wchodziło w skład starostwa mielnickiego. Taka sytuacja trwała do 1560 roku, kiedy to Łosice wraz z południową częścią starostwa mielnickiego zostały zeń wyodrębnione jako osobna dzierżawa, wkrótce potem nazwana starostwem. W jego skład wchodziły wówczas wsie: Kornica, Ruda (dziś Rudka), Szpaki, Szydłówka, Olszanka, Próchenki, Lepki i Korczówka. W 1569 r. w wyniku unii lubelskiej Zygmunt II August przekazał Polsce prowincje litewskie, m.in. Podlasie. Tak więc, od tego czasu Łosice leżały w obrębie Korony.

Wiek XVII i znaczna część XVIII nie zmieniły miejsca Łosic na mapie administracyjnej Polski, chociaż nasze miasto w czasie wojny ze Szwecją w połowie XVII w. popadło w niemal zupełną ruinę i przeżywało chyba najtrudniejsze lata na przestrzeni 5 wieków istnienia.

Dopiero w okresie stanisławowskim obserwujemy przyspieszony rozwój miasta. Zapoczątkowane wówczas procesy nie zahamowały klęski politycznej, których finałem była likwidacja państwowości polskiej w 1795 r. W wyniku III rozbioru Polski, Łosice wraz z Lubelszczyzną i częścią Podlasia dostały się pod panowanie austriackie.

W 1809 r. po przyłączeniu do Księstwa Warszawskiego ziem zaboru austriackiego, Łosice awansowały do rangi miasta powiatowego w nowo utworzonym departamencie siedleckim. Jednak już po Kongresie Wiedeńskim (1815 r.) Łosice znalazły się w granicach utworzonego Królestwa Polskiego, ściśle uzależnionego od Rosji, a od 1817 r. pełniły funkcję miasta powiatowego.

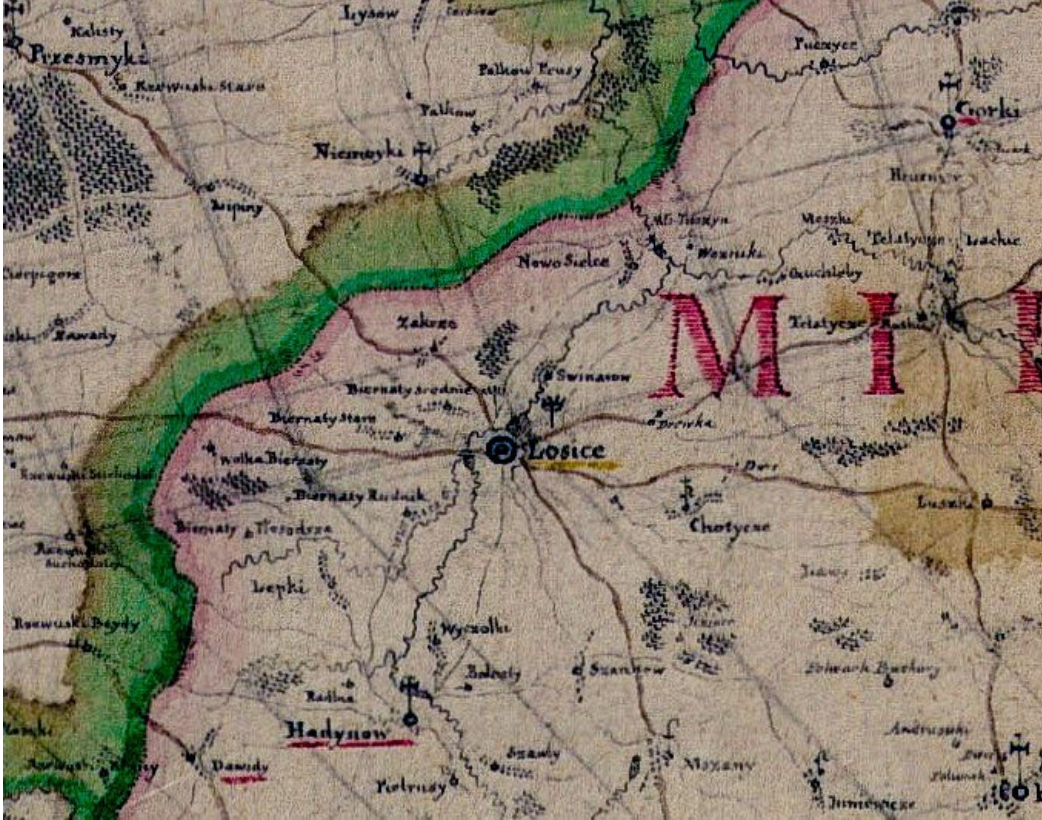
Dopiero rozstrzygnięcia powstania styczniowego, w którym łosiczanie brali czynny udział, spowodowały, że w 1867 roku Łosice straciły prawa miejskie i zostały zdegradowane do roli gminy.

Od chwili wybuchu I wojny światowej do 15 sierpnia 1915 r. nasze miasto znajdowało się pod kontrolą Rosjan. Potem, po przesunięciu się frontu rosyjsko-niemieckiego, miasto okupowali Niemcy. Po odzyskaniu niepodległości w listopadzie 1918 r. miasto Łosice włączono do powiatu konstantynowskiego (w woj. lubelskim, do którego należało aż do II wojny światowej), a w 1932 r. znalazło się na terenie pow. siedleckiego.

Krótko po wybuchu II wojny światowej 12 IX 1939 r. do miasta dotarły pierwsze oddziały niemieckie. 29 IX 1939 r. miasto na krótko zajmuje armia rosyjska, a już 9 X 1939 r. ponownie wkraczają Niemcy i rozpoczyna się najbardziej tragiczny (obok "Potopu Szwedzkiego") rozdział w dziejach Łosic. Okres ten trwał do 31 VII 1944 r. do dnia wyzwolenia.

Od 1950 przez ćwierć wieku Łosice (w 1956 zostały powiatem powstałym z części powiatów: bialskiego, siedleckiego i sokołowskiego) znalazły się w województwie warszawskim. Już jednak w 1975 r. w wyniku reorganizacji podziału administracyjnego kraju i kreowaniu woj. białkopodlaskiego Łosice straciły miano powiatu i wraz z sąsiednimi miejscowościami stały się gminą.

Ostatnia reforma z 1999 r. przywróciła dawny porządek na mapie administracyjnej i ponownie nasze miasto zostało powiatem włączonym do województwa mazowieckiego.



Łosice w kontekście przebiegu granicy między Polską i Litwą na mapie Karola de Pertheesa (1795)

Dodana: 4 wrzesień 2020 10:40 Zmodyfikowana: 26 marzec 2021 09:21